

શિક્ષણ અને સમાજ
કલ્યાણ કેન્દ્રનું
માસિક મુખ પત્ર

વર્ષ : ૧૧

અંક : ૪

સામાન્ય સભા

શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રની વાર્ષિક સામાન્ય સભા તારીખ ૨૩/૦૫/૨૦૦૯ ના રોજ ૧૫-૦૦ કલાકે સંસ્થાના અમરેલી કાર્યાલય ખાતે રાખવામાં આવેલ છે. નીચે દર્શાવેલ કાર્યસૂચિ મુજબના કામકાજ માટે મળશે તો તમામ સામાન્ય સભ્યોએ ઉપસ્થિત રહેવા વિનંતી છે.

કાર્યસૂચિ

૧. ગત સાધારણ સભાની કાર્યવાહી નોંધ વંચાણે લઈ મંજૂર કરવા બાબત.
૨. ગત વર્ષનો હિસાબ, અંદાજપત્ર તથા અહેવાલ મંજૂરી સહ પ્રસિધ્ધ કરવા બાબત.
૩. સમિતીઓમાં થયેલ કાર્યવાહીને બહાલી
૪. કારોબારી સભ્યોની ચુંટણી
૫. અધ્યક્ષ સ્થાનેથી રજુ થાય તે

તા. ૩૦/૦૪/૨૦૦૯

પ્રમુખ

સ્થળ : ૨૬ - ઓમનગર - ૩, જીઆઈડીસી પાછળ, હનુમાનપરા રોડ, અમરેલી.

M. D. Vagadia

ખાસ નોંધ: સામાન્ય સભામાં જો કોઈ સભ્યોએ પ્રસ્તાવ પ્રશ્ન કે ઠરાવ મુકવાના હોય તો બેઠકના ચાર દિવસ અગાઉ મંત્રીશ્રીને મોકલી આપવાના રહેશે જેની નોંધ લેવા વિનંતી છે.

વાર્ષિક સંમેલન

શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રનું ત્રીસમું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૨૩/૦૫/૨૦૦૯ના રોજ સવારના ૧૦-૦૦ કલાકે સંસ્થાના અમરેલી કાર્યાલય પર રાખવામાં આવેલ છે.

સંસ્થા સાથે જોડાયેલ તમામ સંસ્થાઓ, સંસ્થાના સાથી મિત્રો, ભુતપુર્વ તથા હાલના સ્ટાફગણ, સંસ્થાના સભાસદો, શુભેચ્છકો સૌને આ સંમેલનમાં ભાગ લેવા નિમંત્રણ છે. સંમેલનમાં આપના પ્રતિભાવો / સૂચનો આવકાર્ય છે.

માહિતી અધિકાર હેલ્પલાઈન ૯૯૨૪૦૮૫૦૦૦

મે-૦૯ ના મહત્વના દિવસો

૧	આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમદિવસ
૧	ગુજરાત સ્થાપના દિવસ
૨૩	સામાન્ય સભા (એસએસકેકે)
૨૩	વાર્ષિક સંમેલન (એસએસકેકે)

સાચો અભ્યાસ દરેકમાં સારા ગુણ જોવાનો છે.

ખેડુતસાથીઓને અપીલ

હાલમાં ખેતી ખર્ચાળ થતી જાય છે. ખેતીમાં ઉત્પાદન ખર્ચ વધતો જાય છે. વિવિધ જાતના પ્રમાણિત બિયારણો અને દવાઓ જરૂરિયાત સમયે મળતાં નથી તો ક્યારેક નકલી બિયારણ અને અપ્રમાણિત દવાઓના કારણે પાક નિષ્ફળ જાય છે. ક્યારેક કુદરતના રીસામણા તો ક્યારેક વેપારીથી થતી છેતરપિંડી ખેડુતોને મુશ્કેલીમાં મુકી દે છે. આ મુશ્કેલીમાંથી નીકળવાનો રસ્તો છે ખેડુત જાતે જ પોતાના વિકાસની કેડી કંડારે. ખાંભા તાલુકાના ૧૬ ગામોમાં ખેડુતોએ પોતાની પ્રોડ્યુસર કંપની છેલ્લા ચાર વર્ષથી કાર્યરત બનાવીને ખેડુતોએ વિકાસની કેડી બનાવી છે.

ખેડુતોની સાથી - અવિરત એગ્રો પ્રોડ્યુસર કંપની લી.

આપણે ખેડુત પાક ઉગાડીએ એટલે ઉત્પાદક કહેવાઈએ. પ્રોડ્યુસર કંપનીએ ઉત્પાદકોની કંપની છે. આ કંપનીના સભ્યો માત્ર ખેડુતો જ છે અને તેનું સંચાલન પણ ખેડુતો (સભાસદો) દ્વારા નિમાયેલ બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ દ્વારા થાય છે. વ્યાજબી ભાવે બિયારણો, જંતુનાશક દવાઓ તેમજ વર્મી અને વર્મી કંમ્પોસ્ટ, સજીવખેતી અને ખેતી વિષયક માહિતી દ્વારા ખેડુતોને પ્રોડ્યુસર

કંપની ઉપયોગી થાય છે. ખેડુતોની જ કંપની હોવાથી તેનો ઉદ્દેશ પ્રમાણિત વેપાર સાથે ખેડુતના વિકાસનો છે. માટે પ્રોડ્યુસર કંપનીએ ખેડુતોની સાથી તરીકે આપણા વિસ્તારમાં જાણીતી બની છે.

પ્રોડ્યુસર કંપની છે આપણી, તેનો વહીવટ છે આપણો

પ્રોડ્યુસર કંપની ખેડુતો દ્વારા ચાલતી હોવાથી તેના લાભ ખેડુતોની વચ્ચે વહેંચાય છે. પ્રોડ્યુસર કંપની દ્વારા ઉત્પાદિત ખેત પેદાશોનું સામાજિક વેચાણ થવાથી વ્યાજબી ભાવ મળી રહે છે. મોટા વેપારીઓ સાથે સોદાબાજી કરી શકાય છે અને કૃષિ વિષયક સેવાઓ મેળવીને ખેત પેદાશોની ગુણવત્તા સુધારી શકાય છે.

યાદ રહે...

ખેડુતો પાસે ખરીદી કરીએ તો નફો ખેડુતોને મળે અને કંપનીના એગ્રો સેન્ટરમાંથી ખરીદી કરીએ તો નફો સભાસદ વચ્ચે વહેંચાય એટલે કે 'ધી ઢોળાય તો ય ખીચડીમાં'

આપના આ ફેડરેશને ખેડુતોને મદદરૂપ થવા માટે ૨૦૦૯ થી એગ્રો સેન્ટરની શરૂઆત કરી છે. ખુશીની વાત તો એ છે કે આપણા એગ્રો સેન્ટર દ્વારા ભરોસા પાત્ર પ્રમાણિત ગુણવત્તાવાળા, શુદ્ધતાવાળા બિયારણો અને

વિશ્વની ખરી જીત ત્યારે જ શક્ય છે જ્યારે એકતા હોય.

જંતુનાશક દવાઓ વ્યાજબી ભાવે વેચાય છે. મોટી સંખ્યામાં ખેડુતો અહિંથી ખરીદી કરી રહ્યા છે. આપણા પોતાના એગ્રો સેન્ટરમાં મુલાકાત લેવા અને સભ્ય બનવા આપને હાર્દિક આમંત્રણ છે.

જૈવિક ખેતી દ્વારા હરિયાળી કાંતીની દિશા તરફ વર્મી કંમ્પોસ્ટ (જમીનની સંજીવની)

(વિશ્વનું સર્વશ્રેષ્ઠ જૈવિક ખાતર)

અવિરત એગ્રો પ્રોડ્યુસર કંપની દ્વારા વર્મી કંમ્પોસ્ટ પ્લાન્ટ ખાંભા ખાતે ૨૦૦૭ થી શરૂ કરવામાં આવેલ. શુદ્ધ છાણિયુ ખાતરનો ઉપયોગ કરીને વર્મીકંમ્પોસ્ટ (અળસીયાનું ખાતર) તૈયાર કરવામાં આવે છે. જેનું વેચાણ નહિ નફો કે નુકશાનના ધોરણે વેચાણ કરવામાં આવે છે. કોઈપણ ખેડુતને વર્મી કંમ્પોસ્ટ પ્લાન્ટ ઉભો કરવો હોય તો અળસીયાનું વેચાણ પણ અહિંથી કરવામાં આવે છે. તદ ઉપરાંત પ્લાન્ટ અંગેની સંપૂર્ણ માહિતી સ્થળ ઉપર જઈને આપવામાં આવે છે.

નવા ખેતી વિષયક અખતરાઓ

નાના સિમાંત અને અન્ય ખેડુતોની ખેત ઉત્પાદકતા વધારવાના હેતુસર જુદા જુદા પાકો અંગે કાર્ય શિબિરોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. જેમાં ખેડુતો અને તજજ્ઞો

વચ્ચે કડીરૂપ બની એકબીજાના અનુભવોનું આદાનપ્રદાન કરી પાક સંદર્ભે ઉદ્ભવતા પ્રશ્નોનું નિરાકરણ કરવામાં આવે છે. મગફળીના પાક માટે કૃષિ યુનિવર્સિટી - જુનાગઢ, કપાસના પાક માટે કૃષિ યુનિવર્સિટી - નવસારી, ઘઉંના પાક માટે ઘઉં સંશોધન કેન્દ્ર - વીજાપુર, બાગાયત શાકભાજી અને પશુપાલન અંગે કૃષિ યુનિવર્સિટી - આણંદ વિગેરે જુદી જુદી કૃષિ યુનિવર્સિટી દ્વારા ખેડુતોને કાર્યશિબિરમાં લઈ જઈ ખેડુતોને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી ખેતી, ખાતર, પિયત, નિંદામણ અને પાકસંરક્ષણ વિશેની તમામ માહિતી આપવામાં આવે છે.

ખેતી આધારિત જોખમો - માહિતી મેળવી ખેડુતોને દિશા નિર્દેશ

ખેતી આધારિત જોખમોમાં અનેક જોખમો રહેલા છે. તેમાં મુખ્ય જોખમ વરસાદનું છે. ગુજરાત રાજ્યમાં પાક ઉત્પાદન વરસાદ પર આધારિત છે. મોટેભાગે વરસાદી ખેતી થતી હોવાથી અપુરતો વરસાદ અથવા દુષ્કાળ ઉત્પાદન પર અસર કરે છે. આથી અપુરતા વરસાદથી થતા નુકશાનને ભરપાઈ કરવા માટે એગ્રીકલ્ચર ઈન્સ્યોરન્સ કંપની દ્વારા ખરીફ ૨૦૦૮ દરમ્યાન વર્ષા વિમા યોજના અમલમાં છે. તેની માહિતી અત્રેથી આપવામાં આવે છે.

સંકલન:- ડાયાભાઈ પટેલ

વાણી દ્વારા દરેક માનવીને ઉંડાણ પુર્વક જાણી શકાય.

એકલનારી મંચ મીટીંગ

તા. ૧૧/૪/૦૯ ના રોજ એકલનારી મંચની મીટીંગ અમદાવાદ ખાતે ગોઠવવામાં આવી હતી. જેમાં ગુજરાતની ૫૦૦ એકલનારી બહેનોએ હાજરી આપી હતી. જેમાં એકલ બહેનોની ત્રણ માંગણીઓની રજૂઆત કરી.

૧) દરેક મહિલાઓને સરકારી જમીનમાંથી ૫ એકર જમીન આપવી.

૨) ગુજરાતમાં દરેક એકલ મહિલાઓને આજીવન પેન્શન આપવું અને પેન્શનમાં ફુગાવાના દર પ્રમાણે વધારો કરવો.

૩) ગુજરાતની દરેક એકલ મહિલાઓને બી.પી.એલ અને અંત્યોદય કાર્ડ આપવું.

મીની અસર સર્વે

અસર ૨૦૦૮ની સમીક્ષા માટે એપ્રિલ - ૨૦૦૯ માં ગુજરાતમાં મીની અસર સર્વે પ્રથમ દ્વારા થયો હતો. અમરેલી જિલ્લામાં આ કાર્ય શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રએ પ્રથમની ટીમ સાથે રહીને કર્યું હતું. જેમાં ૨૦૦૮ના સર્વે કરેલ ગામોમાં રેન્ડમલી સીલેક્ટ કરેલ ૨૦ ઘરનો ફરી સર્વે કરવામાં આવ્યો. જેનો મુખ્ય આશય એ હતો કે સર્વે કરેલ ઘરોમાં બાળકોમાં ગણન અને લેખન શક્તિનો વિકાસ કેટલે અંશે વધ્યો છે તેમજ ડ્રોપ આઉટ બાળકોની સંખ્યા કેટલા ટકા ઘટી છે તે તપાસ માટે મીની સર્વે કરવામાં આવ્યો.

સમરસ અભ્યાસના તારણો

મહિલા સ્વરાજ અભિયાન દ્વારા ગત વર્ષમાં સમરસ પંચાયતો પર કરવામાં આવેલ અભ્યાસના તારણો પર એક બેઠક યોજવામાં આવી હતી. આ અભ્યાસમાં જોડાયેલ સંસ્થાના પ્રતિનિધિઓએ આ બેઠકમાં ભાગ લીધો હતો. સંશોધન અહેવાલ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવ્યો.

સોસીયલ એકાઉન્ટીબીલીટી

સામાજિક ઓડીટના ભાગરુપે ખાંભા તાલુકાના ૫ ગામોમાં લોકોને મળતી સેવાઓમાં રહેવા પામતી ક્ષતિઓને નાગરિક આગેવાનો દ્વારા લોકો સમક્ષ મુકવાની અને તેનાથી લોકોમાં સેવાઓની પહોંચ મજબૂત બનાવવી તથા તે માટે સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ જવાબદાર બને અને તેમાં જરૂરી સુધાર આવે તે હેતુથી જરૂરી કામગીરી શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રએ હાથ ધરી છે. આ બાબતે શ્રી તાપસ સત્પથીના વડપણ તળેની ઉન્નતીની ટીમે સંસ્થાના કાર્યકરો સાથે બેઠક કરી જરૂરી ગતિવિધિઓથી વાકેફ કરાયા હતા.

પ્રવાહ

પ્રવાહ સૌરાષ્ટ્ર રીઝીયન ૨ ની વાર્ષિક આયોજન માટે બેઠક મળી જેમાં આ રીઝીયન સાથે જોડાયેલી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ જોડાયા હતા. આ બેઠકમાં પાછલા મહિનામાં દરેક સંસ્થાઓ દ્વારા ચલાવાયેલ અભિયાન અંગે ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

સતત માર્ગદર્શન મેળવવાથી પ્રવૃત્તિમય બનાય છે.

રેડ રીબન કલબ

કે કે મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ દ્વારા આ વર્ષે એઈડસ શિક્ષણ સંબંધી કાર્ય ભાવનગર જીલ્લાની તમામ કોલેજો સાથે શરુ થયેલ છે તા. ૧૫/૨/૦૯ ના રોજ એડવોકસી વર્કશોપ યોજાયેલ જેમાં પ્રીન્સીપલ તથા લેક્ચરરશ્રીઓ સાથે કાર્યક્રમ સંચાલન બાબતે સમજ બનાવી હતી. તા. ૨૩ થી ૨૫ દરમ્યાન તેમણે રેડ રીબન કલબ (આરઆરસી)ના સભ્યોની તાલીમ યોજી હતી આ બંને કાર્યક્રમોમાં શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રની ટીમના સભ્યોએ જરુરી સેવા અને માર્ગદર્શન પુરા પાડ્યા હતા.

સંસ્થાના સંચાલકો શ્રી રમેશભાઈ કટારીયા તથા શ્રી સંગીતાબેન દવેએ આ બંને કાર્યક્રમોની સુંદર વ્યવસ્થા ગોઠવી હતી. શ્રી વૈશાલીબેન એ બંને કાર્યક્રમોનુ સંચાલન કર્યુ હતુ.

માસ દરમ્યાન

૨	અસર તાલીમ	અમરેલી
૨	ટીમ મીટીંગ	અમરેલી
૪/૫	મીની અસર સર્વે	અમરેલી
૯	સામાજિક ઓડીટ અંગે બેડક	અમરેલી
૧૧	એક્લનારી મીટીંગ	અમદાવાદ
૧૫	પ્રવાહ આયોજન મીટીંગ	અમરેલી
૧૬	સમરસ તારણોનીમીટીંગ	અમદાવાદ
૨૪	આરઆરસી તાલીમ	ઢસા
૨૭-૨૮	રીવ્યુ પ્લાનીંગ SKVAW	અમદાવાદ

ઘરેલું હીસા અધિનિયમ ૨૦૦૫ અન્વયે થયેલ ઝડપી નિર્ણય

ગામ : બગોયા

નામ : અરૂણાબેન કરમશીભાઈ

ફરિયાદની તારીખ : ૫/૧/૨૦૦૯

નિર્ણય/હુકમ કર્યા તારીખ : ૧૩/૪/૨૦૦૯

ઘરેલું હીસા અધિનિયમ ૨૦૦૫ની કલમ ૧૨ હેઠળ દાખલ કરવામા આવેલ ઉપરોક્ત વિગતની ફરિયાદ અનુસાર શ્રી ગોબરભાઈ નરશીભાઈ રહેવાસી તાલડા સામે ભરણ પોષણ, મીલકત અધિકાર, ભાડાનું મકાન તબીબી સહાય માગવામાં આવેલી હતી સામા પક્ષકાર ૬૦ દિવસ માં હાજર ન રહેતા નામદાર કોર્ટ દ્વારા હુકમ કરવામા આવ્યો જેમાં માસીક રૂ. ૧૮૦૦ ભરણ પોષણ તથા રૂ. ૩૦૦૦ અરજી ખર્ચ તથા વળતર પેટે શ્રી ગોબરભાઈ નરશીભાઈએ શ્રી અરૂણાબેન કરમશીભાઈને ચુકવવા હુકમ કરેલ છે.

ઘરેલું હીસા અધિનિયમ ૨૦૦૫ હેઠળ દાખલ કરાયેલ આ ફરિયાદમાં ૬૦ દિવસમાં ન્યાય મળતા કાયદકીય જોગવાઈઓ પ્રત્યે આ પ્રકારે પ્રભાવિત મહિલાઓમાં વિશ્વાસની લાગણી ઉત્પન્ન થયાનુ મહિલા ન્યાય સમિતી, ખાંભાએ જણાવેલ છે.

આ ફરિયાદ અન્વયેની પ્રક્રિયાઓ મહિલા ન્યાય સમિતી - ખાંભાના માર્ગદર્શન હેઠળ ચાલી હતી.

ધરતી પર વિશ્વની દરેક સજીવ સૃષ્ટિનો હક રહેલ છે.

બાળ અધિકાર

આજની રોજબરોજની જિંદગીમાં આપણે જ્યાં નજર કરીએ ત્યાં બાળકો મજુરી કરતા નજરે પડે છે. આપણે આવી પરિસ્થિતિ જોઈએ એટલે આપણને તરત જ એક જ વિચાર આવે કે આ બાળકના ઘરમાં કોઈ કમાવીને લાવી શકે તેવું નહીં હોય, પણ જ્યારે આ સત્ય અધુરું સત્ય હોય છે. વાસ્તવમાં આવું કશુંજ હોતું નથી વાસ્તવિકતા કાંઈક અલગ જ હોય છે. બાળકને ઓછા પૈસા આપી કામ લઈ શકાય છે. તેની પાસેથી સમય પણ વધારે લઈ શકે છે. ભુલ થાય તો તેને મારી પણ શકાય છે. આજે મોટા ભાગે શહેરોમાં મોટા ભાગની કંપનીઓ, ફેક્ટરીઓમાં બાળકો જ કામ કરતા જોવા મળે છે. ફટાકડા બનાવવાની કંપની, દવા બનાવવાની કંપની, એસિડ બનાવવાની કંપનીમાં મોટા ભાગે બાળકોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. આવી પ્રવૃત્તિથી બાળકોનું આરોગ્ય જોખમમાં મુકાય છે.

આજે બાળ મજુરી તેમજ બાળ અધિકાર પર સરકાર દ્વારા ઘણી બધી યોજનાઓને અમલમાં મુકવામાં આવી છે. આ યોજનાને અસરકારક બનાવવા માટે સ્વૈચ્છિક સંગઠનો, સરકારી અર્ધ સરકારી સંસ્થાઓ, શાળાઓ સાથે મળી કામ કરી રહી છે.

આઝાદી આંદોલન દરમ્યાન ૩૧ માર્ચ, ૧૯૩૧માં કરાંચી કોંગ્રસ મહાસંમેલનમાં

આઝાદ ભારતના નાગરીકો માટે આર્થિક અને રાજકીય અધિકારોનો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઠરાવનો મુસદ્દો મહાત્મા ગાંધીજીએ લખ્યો હતો. તેમાં દરેક બાળકને બાળ મજુરીમાંથી મુક્તિ અને પ્રાથમિક શિક્ષણના અધિકારનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો.

બંધારણના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતોમાં અનુચ્છેદ - ૪૫ મુજબ ૧૪ વર્ષની ઉંમર સુધીના તમામ બાળકોને ૧૯૬૦ સુધીમાં પ્રાથમિક શિક્ષણની વ્યવસ્થામાં સમાવી લેવાનું વચન અપાયેલું હતું. બંધારણમાં થયેલા સુધારાથી અનુચ્છેદ ૨૧ - અ મુજબ દરેક બાળકને ૧૪ વર્ષની ઉંમર સુધીના શિક્ષણને મુળભુત અધિકાર ગણવામાં આવ્યો છે.

સુપ્રિમકોર્ટે જે.પી.ઉન્નીકૃષ્ણન કેસમાં બાળકના સર્વાંગી વિકાસ માટે પ્રાથમિક શિક્ષણ ઉપરાંત બાળપણમાં આંગણવાડી સુવિધાઓ અને પુર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણને મુળભુત અધિકાર ગણવાનો આદેશ કર્યો છે.

બાળ મજુરી પ્રતિબંધ નિયમન કાનુન - ૧૯૮૬ પ્રમાણે બાળક પાસે મજુરી કરાવનાર માલિક સામે શ્રમ અધિકારી ફરિયાદ દાખલ કરી શકે છે. બીજા ફોજદારી ગુન્હાની જેમ બાળમજુરી કરાવવાના ગુન્હાની કાર્યવાહી કરવાની સત્તા પોલીસ ઈન્સપેક્ટરને પણ છે. જુવેનાઈલ જસ્ટીસ એક્ટ ૨૦૦૦ પ્રમાણે ૧૮

દ્રઢ મનોબળ સાચા નિર્ણયો લેવાનું પીઠબળ પુરૂ પાડે છે.

વર્ષ સુધીની ઉમરના બાળકોને મજૂરી કરાવવા ઉપર પ્રતિબંધ છે. બાળ મજૂરી કરાવનાર માલિકની તાત્કાલિક ધરપકડ કરવાની છે આ ગુન્હો બિન જામીન પાત્ર ગણાય છે તેમજ તેની પાસેથી બાળક દીઠ રૂ. ૨૦,૦૦૦/- વસુલ કરીને કલેક્ટરશ્રીના બાળમજૂરી કલ્યાણ સમિતીના ફંડમાં જમા કરાવવાનો સુપ્રીમ કોર્ટનો આદેશ છે.

એક વારંવાર કહેવાતી વાત, અશક્ત વૃદ્ધ માતા પિતાના બાળકો, વિધવા માતાના બાળકો તેમજ અનાથ બાળકો મજૂરી ન કરે તો ભુખે મરે, તેમને તો બાળ મજૂરી વગર છુટકો નથી.

થોડુક વિચાર્યા પછી સમજાતી વાત - અશક્ત વૃદ્ધ માતા પિતાના બાળકો ૧૮ વર્ષથી નાની ઉમરના હોય તેવા કેટલા ? વિધવા માતાના બાળકો ૧૮ વર્ષથી નાની ઉમરના હોય તેવા કેટલા ? તેમજ અનાથ બાળકોની સંખ્યા સમાજમાં કેટલી ? સમાજ સુરક્ષા વિભાગની યોજનાઓ તથા અન્ય સરકારી યોજનાઓનો લાભ આવા બાળકોના કુટુંબોને પસંદગીના ધોરણે મળે તેવા પ્રયત્ન કરીએ. જુવેનાઈલ જસ્ટીસ એક્ટ ૨૦૦૦ માં આવા બાળકો માટે "ખાસ સંભાળ અને કાળજીની જરૂરિયાતવાળા બાળકો" તરીકે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. તેનો લાભ લઈએ. પણ ના ભુલીએ કે આવા બાળકોની સંખ્યા કુલ બાળમજૂર બાળકોની

સંખ્યામાં અલ્પ પ્રમાણમાં છે. જ્યારે મોટા ભાગના બાળમજૂરોના માતા પિતા મજૂરી કરીને કમાઈ શકે તેવા હશે, જેમને પુરતી રોજગારી આજે મળતી નથી જ્યારે તેમના બાળકોને મજૂરી કરવી પડે છે.

સમતા, સામાજિક ન્યાય અને આબાદી માટે દરેક બાળકને કોઈ પણ પ્રકારના ભેદભાવ વગર ૧૪ વર્ષની ઉંમર સુધી શિક્ષણનો મુળભુત અધિકાર અને બાળમજૂરી ઉપર પ્રતિબંધ.

**બાળકનો ભણવાનો અધિકાર,
સરકાર અને સમાજની જવાબદારી
એક બાળક, એકજ સમયે,
એક સાથે બે જગ્યાએ ન હોઈ શકે.
બાળકનું સાચું સ્થાન ક્યાં ?
નિશાળમાં કે મજૂરીમાં ?**

આઝાદી પહેલા મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડે વડોદરા રાજ્યમાં અને મહારાજા ભગવતસિંહે ગોંડલ રાજ્યમાં ફરજિયાત કન્યા શિક્ષણના કાયદાનો અમલ કર્યો હતો. ગુજરાત રાજ્યની રચના થયા પછી પહેલી વિધાન સભામાં 'ગુજરાત ફરજિયાત પ્રાથમિક શિક્ષણ કાનુન, ૧૯૬૧' પસાર કરવામાં આવ્યો. તેમાં દરેક બાળકનું સ્થાન નિશાળમાં હોવા બાબતની જોગવાઈઓ કરવામાં આવેલી છે. શાળા પ્રવેશોત્સવ એ દિશાનું કદમ છે.

(સ્ત્રોત: સીએસીએલનું પ્રચાર સાહિત્ય)

એક માતા સો શિક્ષકોની ગરજ સારે છે.

સેવા સુવાસ

બીઆરએસ, એમઆરએસ, એમએસડબલ્યુ, એમઆરએમ જેવા અભ્યાસક્રમોની લાયકાત મેળવેલા ઉમેદવારોને વિવિધ સંસ્થાઓમાં જોડાવા ઉપયોગી થાય તેવી સેવા સુવાસ એનજીઓ ડીરેક્ટરીનું પ્રકાશન વિશ્વ વાત્સલ્ય માનવા સેવા ટ્રસ્ટ, બગસરા દ્વારા કરવામાં આવેલ છે.

આ ડીરેક્ટરીમાં ૩૦૦ થી વધારે સેવા ભાવી સંસ્થાઓના નામ સરનામા ઈમેલ, વેબસાઈટ તેમજ તેમની પ્રવૃત્તિઓની વિગતો આપવામાં આવેલ છે. આ સંસ્થાઓના કાર્યોમાં સહયોગ કરનાર સરકારી વિભાગો તથા દાતા

સંસ્થાઓની વિગતો પણ આપી છે. ડીરેક્ટરીમાં આ સંદર્ભે જરૂરી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના નામ સરનામા પણ આપવામાં આવ્યા છે સેવા સુવાસની ૨૦૦ થી વધારે નકલો ઉક્ત અભ્યાસક્રમોના મિત્રો અને જુદી-જુદી સંસ્થાઓને મોકલવામાં આવી છે આમ, આ ડીરેક્ટરી નો સુંદર પ્રતિસાદ સમગ્ર ગુજરાતમાંથી મળી રહેલ છે.

સંપર્ક : શ્રી દેવચંદભાઈ સાવલીયા, બગસરા
ફોન : ૦૨૭૯૬ ૨૨૨૪૭૯,
૯૪૨૬૯૬૫૨૩૪

આપણો અધિકાર આપણી જવાબદારી

ધૈર્ય, સહિષ્ણુતા અને સમર્પણના અભાવે
માણસ ગુસ્સાનો ભોગ બને છે.

Printed, published and edited by Hardik Dhirajlal Vagadia on behalf of Educational & Social Welfare Centre, Published from Tapak Karyalay, 26-Omnagar-3, Hanumanpara Road, Amreli and printed at Geeta Graphics, F-1 Sahjanand market, Station road, Amreli.

Post Reg. No. L2/41/G-AMI-91/2008
Valid Upto 31/12/2011

RNI No. GUJGUJ/1999/01521
Date Of Issue 1st of month

Book -Post, Printed Matter

ટપક કાર્યાલય :

શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્ર,
૨૬,ઓમનગર(૩), હનુમાનપરા રોડ,
ગોકુલ પાર્ક સામે, અમરેલી-૩૬૫ ૬૦૧.

Tel/Fax : 02792-223525

E-mail : tapak@sskkamreli.org website: www.sskkamreli.org

અભિમાન માનવીને પતન તરફ વાળે છે.